

Lietuva

Atsinaujinančios energijos informacinis biuletenis

Politikos metmenys

ES deda pastangas sumažinti klimato kaitos poveikį ir sukurti bendrą energetikos politiką. Šios politikos dalis yra 2007 m. kovą Europos valstybių ar vyriausybių vadovų priimtas susitarimas dėl įsipareigojimo padidinti atsinaujinančios energijos dalį. Iki 2020 m. atsinaujinanti energija turi sudaryti 20 proc. galutinio ES energijos suvartojimo (8,5 proc. 2005 m.). Siekdamos šio bendro tikslo, valstybės narės turi padidinti savo atsinaujinančios energijos gamybą ir naudojimą elektros energijos, šildymo ir šaldymo bei transporto srityse.

Nors atsinaujinanti energija yra neatsiejama kovos su klimato kaita dalis, ji taip pat prisideda prie augimo, darbo vietų kūrimo ir didina mūsų energetinį saugumą.

Šalies uždaviniai

Atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo uždaviniai numato, kad bendrojo galutinio energijos suvartojimo dalį turi sudaryti atsinaujinančios energijos suvartojimas. Atsinaujinančios energijos suvartojimas susideda iš tiesioginio atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo (pvz., biodegalų) ir dalies elektros bei šilumos gamybos naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius (pvz., vėją, vandenį), o galutinį energijos suvartojimą sudaro namų ūkio, pramonės, paslaugų, žemės ūkio ir transporto sektoriuose sunaudojama energija. AEŠ (atsinaujinančių energijos šaltinių) dalies vardiklį taip pat sudaro elektros ir šilumos paskirstymo nuostoliai ir minėto kuro suvartojimas elektrai ir šilumai gaminti.

Lietuvos uždavinys: 23% (2005 = 15%)

Pagrindiniai aspektai

Lietuva daugiausia priklauso nuo Ignalinos atominės elektrinės, kuri šiuo metu gamina apie 70 proc. visos elektros energijos. Nacionalinė energetikos strategija apima planus, susijusius su naujos atominės elektrinės paleidimu, o tai lems pagrindinį elektros energijos gamybos apimtį padidėjimą 2016 m. Kad būtų galima pateikti alternatyvius energijos ir, ypač, elektros energijos šaltinius, Lietuva nustatė nacionalinį uždavinį, kad iki 2010 m. AEŠ sudarytų 12 proc. (2003 m. - 8 proc.). Tačiau žaliųjų sertifikatų sistemos įgyvendinimas buvo atidėtas 11 metų. Didžiausias atsinaujinančių energijos šaltinių potencialas Lietuvoje gali būti biomasės sritis: tikimasi, kad 2006-2017 m. elektros energijos gamybos augimas joje padidės 9 kartus. Be to, tikimasi, kad 2006-2017 m. elektros energijos gamyba vėjo jėgainėse padidės 54 kartus.

Pagrindinės rėmimo politikos sritys

Pagrindiniai AEŠ-E rėmimo mechanizmai Lietuvoje:

- Sunaudojimo tarifai: 2002 m. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija patvirtino vidutinės žaliosios elektros energijos pirkimo kainas. Tarifų lygiai nebus keičiami iki 2020 m. gruodžio.
- 2006 m. rugsėjo mėn. buvo atnaujinta AEŠ-E gamybos ir pirkimo rėmimo procedūra, siekiant įtraukti vėjo, biomasės, saulės ir vandens jėgaines, kurių galia mažesnė nei 10 MW.

Nacionalinėje energetikos strategijoje numatyta gerinti rėmimo ir elektros energijos pirkimo iš AEŠ procedūras, siekiant paskatinti gamintojų konkurenciją ir po 2020 m. įdiegti žaliųjų sertifikatų ar kitas sistemas.

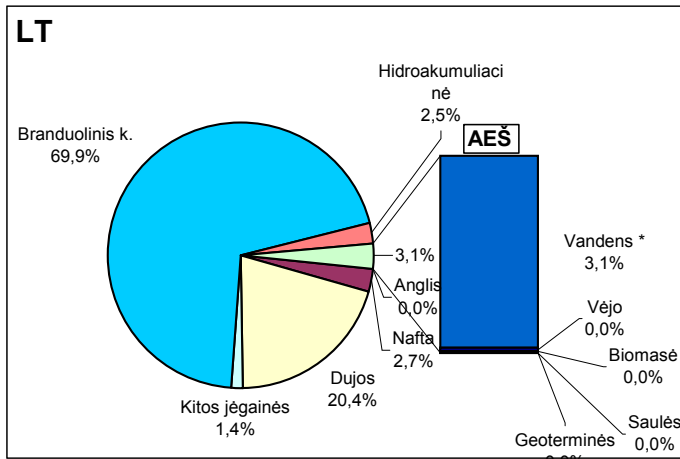
Siekiant remti biokuro sritį, Akcizų įstatyme (2001) numatyta akcizo mokesčio lengvata. Be to, Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas (2002, 2005 m.) papildomai skatina biokuro sunaudojimą.

Šilumos tiekimo įstatymas (2003 m.) savivaldybės skatina į šilumos tiekimo sistemas perduodamą šilumą pirkti iš jas gaminančių AEŠ. Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas palankiomis sąlygomis taip pat teikia investicijų subsidijas ir paskolas.

Nuo 2007 m. iki 2013 m. ES struktūriniai fondai bus paskirstyti naujoms katilinėms ir KŠE jėgainėms (maždaug 36,8 mln. eurų). Pagal Kaimo plėtros programą, mažesnės nei 250 kW galios vėjo jėgainės bus remiamos, jei elektros energija bus naudojama žemės ūkio produktams gaminti.

Pagrindiniai skaičiai¹

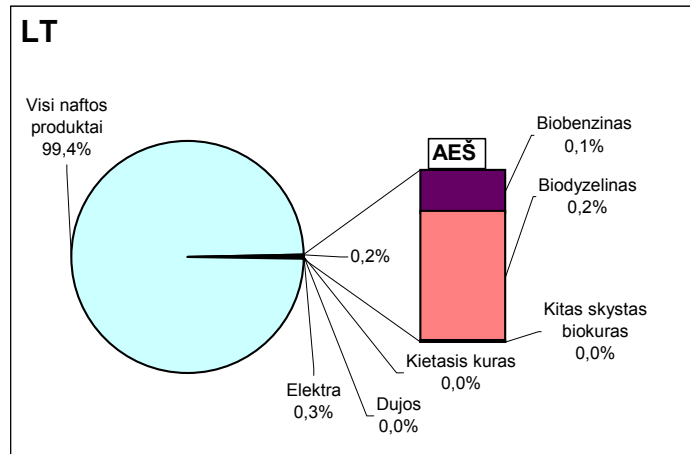
Bendroji elektros energijos gamyba pagal kurą (2005 m.)

Šaltinis: Eurostatas

* Neįskaitant gamybos hidroakumuliacinėje el., tačiau įskaitant elektros, skirtos pumpuoti vandeniui į elektrinę, gamybą. Įskaitomos kietosios komunalinės atliekos, medienos atliekos ir organinės dujos.

Galutinio energijos suvartojimas pagal kurą: transportas (2005 m.)

Papildoma informacija

Norėdami sužinoti daugiau apie atsinaujinančius energijos šaltinius žr.

http://ec.europa.eu/energy/res/index_en.htm

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/index_en.html

Norėdami sužinoti daugiau apie dabartinę valstybių narių atsinaujinančių energijos šaltinių padėtį, žr. http://ec.europa.eu/energy/res/legislation/electricity_member_states_en.htm

http://ec.europa.eu/energy/res/legislation/share_res_eu_en.htm

Norėdami sužinoti daugiau apie paramos priemones, žr.

http://ec.europa.eu/energy/res/legislation/support_electricity_en.htm

Norėdami sužinoti daugiau apie projektą arba susisiekti su savo regionine energetikos agentūra, žr.

<http://www.managenergy.net/emap/maphome.html>

¹ Patikimų ir galutinių duomenų apie šildymą ir šaldymą Eurostatas dar nepateikė

Ką reiškia ...?

AEŠ – atsinaujinantys energijos šaltiniai

AEŠ-E – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių

AEŠ-Š – šilumos ir šalčio gamyba naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius

Biokuras – daugiausia apima biodyzeliną ir bioetanolį

Biomasė – kieta biomasė, biologiškai skaidomos atliekos ir organinis kuras

FE - fotoelektros energija: elektros gamybos naudojant saulės energiją technologija

Atsakomybės ribojimo nuostata

Šiame dokumente pareikštos nuomonės Europos Komisija nepriėmė ar kitaip nepatvirtino, todėl ja negalima remtis kaip Komisijos išdėstyta nuomone.

Šiame dokumente pateiktų duomenų tikslumo Komisija negarantuoja ir nėra atsakinga už jų panaudojimą.

Lietuva - Asinujinančios energijos informacinis biuletenis